

BOTANISKA NOTISER

UTGIFNE AF

O. NORDSTEDT.

N:r 1 a.

d. 10 jan. 1878.

Carl von Linné.

I dag för 100 år sedan afled CARL VON LINNÉ d. ä. Hans betydelse för botaniken kunna vi förutsätta vara i det stora hela af våra läsare känd och den blifver i dag på flere tungomål utförligt framhållen vid de fester, som till hans minne mångenstädes firas både inom och utom hans fädernesland. Vi anse oss därför ej här behöfva lemna en utförlig skildring af hans lif och verksamhet, men hafva dock velat hedra hans minne genom att i dag utgifva detta nr, som innehåller slutet af dr Ährlings uppsats om några af de i Sverge befintliga Linnéanska handskrifterna.

Några af de i Sverige befintliga Linnéanska handskrifterne, kritiskt skärskådade.

Af EW. ÄHRLING.

II.

Att Prof. och HofR. J. C. D. SCHREBER i Erlangen åtminstone år 1792 i bref till D. H. STOEVER uppgaf sig ega i egenhändig handskrift af LINNÆUS: "*Hortus Uplandicus* Upsal: 1730" har förut blifvit anmärkt.

Uti STOEVERS *Leben des Ritters CARL VON LINNÉ*, Hamburg 1792 Th. II p. 316 äro ock SCHREBERS ord återgifna:

”LINNÉ schrieb, als er Vicarius für OLOF RUDBECK war, ein Verzeichniss der Gewächse, die er in Gärten Schwedens und besonders Uplands gesehen hatte. Es hat den Titel: CAROLI LINNÆI M. B. et Z. C. S. R. *Hortus Uplandicus*, sive enumeratio stirpium, quæ in variis hortis Uplandiæ, inprimis autem in horto botanico publico Upsaliensi coluntur, nec non quæ in agris seruntur; *Methodo propria in classes distributa*. Upsal. MDCCXXX. 8. 74 s., nebst einem Plane des Schlossgartens zu Upsal, einer Schwedisch geschriebenen Vorrede und einem Register. Es ist dies Verzeichniss aber niegedruckt worden, obgleich es zum Druck bestimmt gewesen zu seyn scheint. Auf der Rückseite des Titels steht eine am 29 Julius, als dem St. Olofstage datirte Zueignung an seinen Gönner RUDBECK. In der Vorrede sagt er, er habe es auf Verlangen der Zuhörer verfasst, um sie der Mühe, bey den Demonstrationen die Namen der Pflanzen — vielleicht fehlerhaft — aufzuschreiben, zu überheben. Er rühmt darin auch den Garten seines Vaters zu Stenbrohult, wegen des darin befindlichen starken Sortiments seltner Gewächse. Den Grundriss seines *Systems* hatte also LINNÉ schon wenigstens 1729 entworfen. Allein das System, nach welchem er den *Hortus Uplandicus* verzeichnet, ist nur noch eine rohe Skizze und unterscheidet sich in den Classen — deren 21 sind — und in den Namen derselben merklich von der nachherigen Einrichtung. Er verweist deshalb auf seine *Nuptias Plantarum*, und entschuldigt sich, dass er keine *Differentias specificas* der Pflanzen gegeben habe: welches bey der 2:ten Ausgabe geschehen solle. Diese Schrift besitze ich im eigenhändigen Manuscript des Verfassers.”

Detta är antagligen den enda underrättelse vetenskapen eger om första upprinnelsen till *Hortus Uplandicus* LINNÆI. Om denna handskrifts senare öden gäller det samma, som förut sagts om det i SCHREBERS ego befintliga ex. af ”*Nuptiæ Plantarum* LINNÆI, Stockholmiae 1733.”

LINNÆI bref till Prof. KIL. STOBÆUS i Lund af d. 12 Oct. 1731, infördt uti De la Gardieska arkivet T. IX p. 223-227, omnämner ock detta arbete: Min *Hortus Uplandicus* emplojerade jag vid Julii slut i Stockholm och skulle af en Bokförare, som honom tog sig på upläggga, få allenast 100 Exemplar, men ännu är han ej påbegynt att tryckas. Mina öfriga lucubrationes har jag tänkt hoos Tyskarne föröftra."

Hamburgische Berichte von gelehrten Sachen auf das Jahr 1732 (herausgegeben von Dr. J. P. KOHL) N:o VI S. 45 innehåller en correspondence artikel, enligt STOEVERS förmodan "von ihm selbst" (LINNÆUS), om detta arbete. "Upsala, vom Jahr 1732. Ein gelehrter *Studiosus* der Medicin und Natur-Lehre hieselbst, Namens CAROLUS LINNÆUS, giebt sich viele Mühe, diese beyden Wissenschaften, so wie auch die Botanik durch seine vor vielen geschichte Feder in ein besseres Licht und grössere Aufnahme zu setzen. Die ausländischen Pflanzen und Kräuter, so in Upland entweder auf dem Felde oder in den Gärten gezogen werden, hat er bereits in ein Werkchen zusammengebracht, das im vorigen December 1731 unter dieser Aufschrift das Licht erblicket: *Hortus Uplandicus*, s. Enumeratio Plantarum Exoticarum Uplandiæ, quæ in hortis vel agris coluntur, inprimis autem in horto Academico Upsaliensi. Der Herr Verfasser ertheilet da von selbst die vorläufige Nachricht: Secutus sum, sagt er, methodum propriam et artificialem, a *staminibus et pistillis, quod sexum vocant*, desumtam. In certas seu classes et sectiones stirpes exoticas, in hortis Uplandiæ repertas dispescuit, in classibus staminum, in sectionibus pistillorum rationem habet. Sonst hat der Herr Verfasser den mehrsten Pflanzen neue besondere Namen und einer jeden ihre Synonyma beygefüget. Einige allgemeine Benennungen hat er auch aus dringender Noth verändert. Es bestehet dieses Werkchen aus 10 Bogen in 8."

Svårt synes vara att afgöra, huruvida härmed afses en särskild bearbetning i Dec. 1731 af det utkast, hvarom LINNÆUS talar i brevet till STOBÆUS, synnerligast om man härmed sammanställer, hvad LINNÆUS yttrar uti ett på K. Univ. i Ups. i egenhändig handskrift förvaradt "Ödmiukt Offer, då den Hög Edle och Wälborne Herren Hr OLOF RUDBECK sonen celebrerade sin namnsdag uti Upsala d. 29 Jul. 1731." Här säger LINNÆUS: "Hwad mehr som ex arte fodras att Botanice illustrera detta nya namn" (växtsläktet *Rudbeckia*) "skall jag vidare ex professo göra uti mina *Fundament: Bot:* och redan gjort uti *Horto Uplandico*, som oförtöfwat lærer wunnit sin fullbordan." Ett försök till förklaring skall här nedan gifvas.

I det förut omnämnda brevet från LINNÆUS till Landshöfdingen i Umeå GABR. GYLLENGRIIP af den 1 Oct. 1733 omtalas under 8:vo "*Adonis Uplandicus* eller Trägårdörter i Upland, beskrifne för de Studerande, äfven utskickad att tryckas." Intet tvifvel kan med anledning häraf uppstå, att här liksom på andra ställen med *Adonis Uplandicus* menas detsamma som *Hortus Uplandicus*.

Så anföres uti "CAROLI LINNÆI Doctoris Medicinæ *Bibliotheca Botanica* (ed. I) Amstelodami 1736" p. 79 bland "*Adonistæ Publici*." "Svecia. Nos quam primum edimus. *Adonis Uplandicus* Anno 1731. — M. S. S. sec. syst. sexuelle."

Denna plan att snart få detta arbete tryckt, hvartill måhända försök gjordes under LINNÆI vistelse i Holland, gick icke i fullbordan. — Consistorii Academici vid K. Univ. i Ups. Protokoll för d. 24 Oct. 1739 innehålla ock: "förevisades i Consistorio af OLOF RUDBECK *Adonis Uplandicus* LINNÆI, som 1731 varit inlemnad till Vet. Soc., med afbildning af *Horto Botanico* och dess aréer."

Men under ännu ett annat namn torde detta ungdomsarbete dölja sig. Vid Linné d. yngres död 1783 utsågs dåvarande E. O. Prof. JOH. GUST. ACREL till utredningsman i dennes dödsbo, och hade sålunda godt tillfälle att i och för försäljningen göra sig noga underrättad om kvar-

låtenheten, hvaribland, såsom bekant, funnos LINNÉ PATRIS boksamling och handskrifter. — Uti samme ACRELS presidii tal i K. Vet. Akad. d. 10 Aug. 1796 "om Läkarevetenskapens grundläggning och tillväxt vid rikets älsta lärosäte" återfinnas p. 138 dessa ord: "ibland dess (LINNÉ PATRIS) första Lärospånor äro en del Floræ, som ibland handskrifterna ännu finnas: *Flora Uplandica* är ibland de älsta" samt pag. 163: "I Handskrifter lemnade han ej något, som ej af trycket blifvit utgifvit, medan han lefde, utom några ungdoms Försök, dels uti Botaniken, såsom *Flora Uplandica* etc."

Någon särskild *Flora Upl.* af LINNÆUS kunde knappast komma i fråga, då hans gynnare OLOF CELSIUS d. ä. i K. Vet. Soc.:s Acta för år 1732 p. 9—14 lät införa sin "*Plantarum circa Upsaliam sponte crescentium Catalogus*," hvartill fogades ett tillägg i K. Vet. Akad:s Handl. för år 1740 pag. 299—302. — Jfr ock LINNÆI företal till *Flora Lapp.* och *Hortus Uplandicus* här nedan.

Om denna sist anförda gissning besannas, befinner sig under namn af *Flora Uplandica* ett ex. af *Hortus sive Adonis Uplandicus* uti Linnean Society i London bibliothek.

Oafsedt såväl denna, som ock frågan om LINNÆUS verkliga utarbetade en *Adonis Uplandicus* eller endast ändrade titeln, återstår alltid, att hans *Hortus Uplandicus* synes hafva framträdt i åtminstone 3:ne handskrifna upplagor, nemligen: en d. 29 Julii 1730, en före Julii och slutligen en uti December månad år 1731.

Den först nämnda egdes af SCHREBER och är väl antagligen densamma, som omtalas i brevet till STOBÆUS. — Om den tredje skulle måhända den gissning kunna vågas att den lades till grund för den disputation (*Hortus Uplandicus* *), som under *Linnæi* præs. försvarades pro exerc. d. 16 Dec. 1745 af S. NAUCLÉR.

*) Att LINNÆUS under samma namn år 1748 sjelf utgaf ett särskildt vidlyftigare arbete torde få anses bekant.

Ed. altera åter torde väl dölja sig just uti den nu återfunna handskriften, om hvars vexlande öden aldrig full klarhet lärer kunna vinnas. — Den är dedicerad till "*Societate Literariæ et Scientiarum Regiæ*," fast dedic. är öfverkorsad, hvaraf väl kan antagas, att den i K. Vet. Soc. blifvit inlemnad år 1731, men då den saknar "afbildning af Horto Botanico och dess aréer," kan det ej vara samma ex., som "förevisades uti Consist. af OLOF RUDBECK d. 24 Oct. 1739" under namn af "*Adonis Uplandicus*." — Att den varit ämnad till tryckning synes tydligt af ett ehuru öfverstruket, Impensis utaf LINNÆI egen hand. Den omfattar 77 interfolierade kvartsidor, utom *titel, företal, Catalogus Hortorum præcipuorum, Divisio Methodi, Explicatio Methodi* och i slutet *Index nominum plantarum* samt af annan hand *Methodus demonstrandi Plantas in Lection. Bot.*; men att LINNÆUS begagnade till och med mer än en af- eller renskrifvare, synes af texten, der dock LINNÆI hand särdeles lätt igenkännes för de 10 första och 6 sista sidorna samt för ej få rättelser och tillägg dels uti den öfriga texten dels särskildt på de interfolierade bladen.

Huru denna handskrift kunnat förirra sig till sin nuvarande fyndort, är ett vidt fält för gissning; till "den kraft och verkan lag förmår," må vi försöka, utgående från den nuvarande egaren, Herr Kyrkoherden J. JOHANSON i Ifvetofta i Skåne, hvilken af varmt intresse för bevarandet vändt sig till K. Univ. Bibl. i Lund, der han fått bekräftelse på sitt antagande och sedan välvilligt tillåtit flere och äfven mig att taga närmare kändedom om detta synnerligen märkliga fynd.

Herr Kyrkoh. JOHANSON har ock benäget lemnat den upplysning, att han förvärfvat denna handskrift genom inköp af en boksamling, tillhörig en arftagare efter framl. Theol. Dr. C. S. RÖNBECK i Åsums pastorat af Lunds stift, samt att deribland förefinnas många spillror från STOBÆER-

NES, v. STIERNMANS och CELSI samlingar. Det Celsiska namnet är så nära förknippadt med LINNÆI genom OL. CELSI D. Ä:s faderliga vård om den torftige ynglingen, hvilken ock genom tillegnan till honom af en del bland sina förstlingsförsök, såsom *Nuptiæ Plantarum*, ville visa sin tacksamhet, att tanken osökt föres i detta fall till sonen OL. CELSIUS D. Y., hvilken afled såsom Biskop i Lund 1794, då RÖNBECK, med året förut vunnen lager, ännu vistades i Lund.

Titeln är:

”CAROLI LINNÆI

M. & H. N. C.

Hortus Uplandicus

sive

Enumeratio stirpium, quæ in variis
Hortis Uplandiæ, imprimis autem in
Horto Botanico Upsaliensi reperiuntur,
nec non earum, quæ in agris seruntur;
secundum *Methodum* propriam et novam a *Sexu*
desumptam facta, quæ plantæ in certas
classes & sectiones distributæ, *nomnibus*
specificis novis et realibus insigniuntur.

Stockholmæ 1731

Impensis”

På baksidan af titelbladet finnes den öfverkorsade tillegnan till K. Vet. Societeten. — Derefter följer företalet:

”L. B.

Cum Botanicas prælectiones publicas, proxime præterita æstate, cum consensu Nobilissimi et Generosissimi D:ni OL. RUDBECK fil: Anat: et Bot: prof: p. in Horto Academico Upsaliensi proponerem, a multis monitus sum, ut catalogum plantarum ibidem reperiendarum, conscriberem, sic enim Discentes *βοτανόφιλοι* labore illo levarentur, quo hactenus unamquamque herbam sub dio celeri manu in charta

notare necesse habuerunt, quod tamen sine defectu nominis fieri non potuit.

Hoc quo minus hactenus perficere potuerim, variis occupationibus impeditus fui, verum quoniam hac etiam ætate Lectiones Botanicæ mihi demandatæ sunt, iterum admonitus, præsentem catalogum conscripsi.

In hoc catalogo non tantum enumeravi omnes herbas in Horto Academico Upsaliensi plantatas, verum etiam eas, quas in diversis hortis circa Upsaliam vel Holmiam observavi, nec non paucas in Hortis Lundensibus Scænorum mihi visas et heic non reperiundas, quo hic catalogus tam studiosis Botanicis Lundinensibus quam Upsaliensibus inserviret, imo etiam unicuique hortum aliquem Magnatum ingredienti.

Et quoniam nulla *Methodus* hactenus usu recepta mihi arrisit, *propriam* secutus sum, quam propediem v. D. sub nomine *Nuptiæ Plantarum* publicæ luci dare animus est.

Nomina aliquot *specificæ nova* herbis indidi, quæ discernuntur ab omnibus aliis, heic repertis, sive sint hortenses, sive sylvestres.

Variationes pro diversis speciebus, cum vulgo Botanicorum, non habui, sed eas, minusculis literis sub sua planta, addidi.

Si nomina quædam *generica* cuiquam *nova* videntur, rationem hujus rei petat ex *Fundamentis* meis *Botanicis*, quæ rite elaborata in publicum quoque edere constitui.

Circa *Synonyma* CASP: BAUHINUM in *Pinace* semper citavi, apud quem Tyrones omnes Auctores, qui ante ipsum scripserunt, quærant.

TOURNEFORTIUM propter characteres genericos, DODONÆUM vero, TABERNÆMONTANUM et MATTHIOLUM propter figuras adduxi.

Herbas sylvestres in horto sæpe translatas frustra in hoc catalogo quærit Lector, eas enim consulto omisi, quandoquidem max. Rever. D: nus OL. CELSIUS S. S. Theol. D: et P: P: in *Flora Uplandica*, brevi publicanda, illas omnes enumerat.

Arbores ab Herbis separare nolui, sed in gratiam Tyronum Asterisco * notavi, qvo facilius eas dignoscant.

Ubique *brevitati* litare studui, qvo libellus gratior acceptiorque fieret.

Vale B. L. et fave ausis
dabam Upsaliæ
d. 13 Maj. styl: vet: *)
1731.

CAROLUS LINNÆUS.

Härefter följer pag. 6:

Catalogus Hortorum præcipuorum, in quibus Plantas enumerandas collegi.

I. UPLANDIA.

A. *Upsaliæ*

- 1 Hortus Botanicus Academicus.
2. Hortus Arcis Regius.
3. Hortus Celsianus.
4. Hortus Pharmaceuticus.

B. *Holmiæ*

5. Hortus Jacobinus Regius wid S: Jacob.
6. Hortus Carlbergensis Regius.
7. Hortus Ulricensis Regius. Ulricksdahl.
8. Hortus Drotningholmensis.
9. Hortus Piperianus på Kungsholmen.
10. Hortus Warmholtzianus på Söder Malm.
11. Hortus Golnitzianus på Norr Malm.
12. Hortus Alichianus ibid.
13. Hortus Ingemarianus. Ingemarshof.
14. Hortus Hornsbergensis.

C. *Roslagia*

15. Hortus Loefstadensis.

II. SMOLANDIA.

16. Hortus Stenbrohultensis, charis: patris.

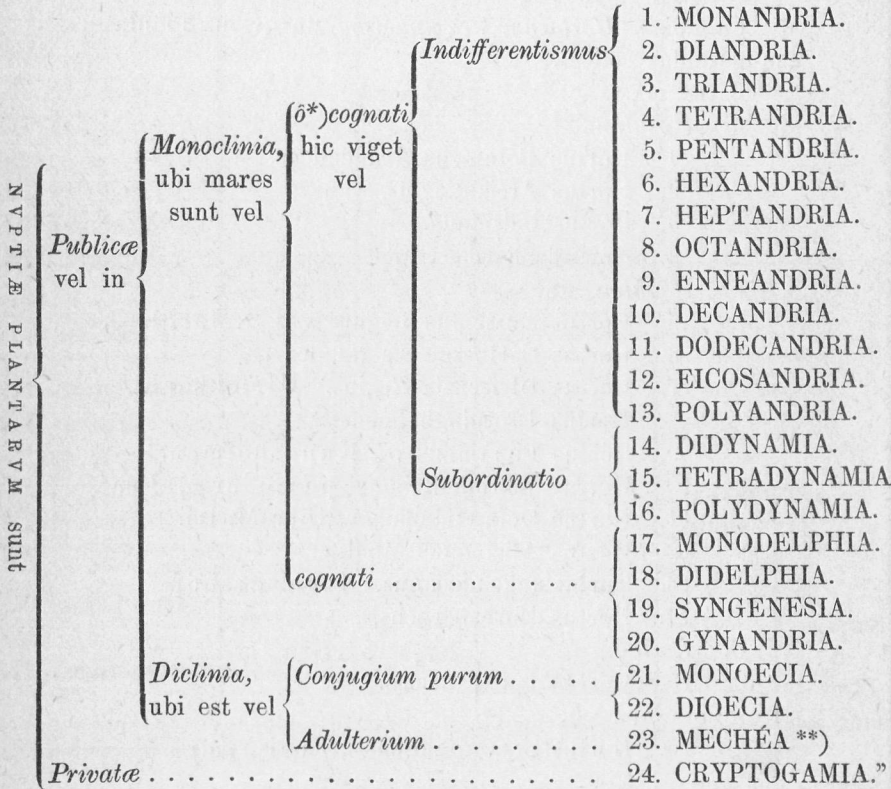
*) C. LINNÆI födelsedag.

III. SCANIA.

- 17. Hortus Botanic: Acad: Lundensis.
- 18. Hortus Aschenbergianus. Hwitsiöfle.
- 19. Horti varii Malmogiæ.
- 20. Horti varii Christiandstadii.

"*Divisio Methodi*

Nostræ

*) ô = non, en af LINNÆUS i handskrift ofta brukad förkortning.

**) Af *Μοιχεία*, adulterium i ren grekisk öfersättning.

Härmed bör nu jämföras den "*Clavis classium*," som finnes uti den här ofvan omordade handskriften "*Nuptiæ Plantarum*" *) LINNÆI. Tydligt framgår häraf, att han just vid denna tidpunkt grundlade och allt vidare fullföljde sin "*Methodus nova*" eller sitt "*Sexualsystem*."

"*Clavis Classium*, quæ sunt numero XXIII.

Nuptiæ plantarum : florescent. : sunt vel

I ^{mo} <i>Publicæ</i> , ubi flos conspicuus est, heic vel in	MONANDRIA.
(<i>Monoclinia</i> , ubi stamina et pistilla in eodem flore consurgunt : flores hermaphroditi :/, quæ involvit vel	DIANDRIA.
(<i>Diffinitatem</i> , si stamina non coalita sunt est- que vel	TRIANDRIA.
(<i>Indifferentismus</i> , si stamina nullam proportionem longitudinis inter se servant, sed sunt æqualia. Tales prodeunt secundum numerum staminum 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 20. plura.	TETRANDRIA.
<i>Monandria</i> , sc. stamen :/ marem :/ unicum in flore indicat et sic porro secundum numerum Græcum.	PENTANDRIA.
(<i>Subordinatio</i> , sc. stamina cetera reliquis longiora sint, idque dupliciter	HEXANDRIA.
α ubi stamina quatuor, quorum duo breviora	HEPTANDRIA.
β — — 6 — — duo —	OCTANDRIA.
(<i>Affinitatem</i> , si stamina cohærent vel	ENNEANDRIA.
α filamentis in unum corpus	DECANDRIA.
β — — — duo corpora	DODECANDRIA.
γ antheris in cylindrum coalitis	ICOSANDRIA.
δ filamentis pistillo insidentibus	POLYANDRIA.
(<i>Polyclinia</i> , ubi flores duplices in eadem specie existunt, qui vel	
Masculini vel foeminini in	
α eadem planta simul prodeunt	DIDYNAMIA.
β distincta — separatim —	TETRADYNAMIA.
γ hermaphroditi et masculini et foeminini . .	MONODELPHIA.
II ^o <i>Privateæ</i> , ubi flores oculis nostris sese subtrahunt	DIDELPHIA.
	SYNGENESIA.
	GYNANDRIA.
	MONOECIA.
	DIOECIA.
	POLYGAMIA.
	CRYPTOGAMIA.

*) I den föregående uppsatsen, införd uti häftet N:o 6 för år 1877 torde följande rättelser benäget iakttagas:

Sectiones classium XIII antecedentium MONOGYNIA.
 a pistillis seu genitalibus foemineis desumtæ DIGYNIA.
 sunt. Hinc numerus stylium consideratur TRIGYNIA.
 vel, si styli absunt, stigmatum, adeoque pi- TETRAGYNIA.
 stillum 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 100. id HEXAGYNIA.
 est multiplex POLYGYNIA."

Det hittills äldsta, i tryck delvis tillgängliga, utkastet till LINNÆI Sexualsystem, hans *Florula Lapponica*, är intaget uti Acta Literaria et Scient. Svec. A. MDCCXXXII (K. Vet. Soc. i Upsala Handl. för år 1732) p. 45—58, omfattande "Monandria" — "Di-adelphia § Decandria." När denna del af Acta trycktes, är nu svårt att afgöra. Antagligen ombestyrdes ordnandet för tryckningen af K. Vet. Soc:s nitiske Sekreterare Prof. AND. CELSIUS före hans resa till utlandet år 1733. Emellertid finnes i Acta för samma år p. 9—44, närmast före *Florula Lapp.* LINNÆI, Th. Dr. OL. CELSI "Plantarum circa Upsaliam sponte crecentium Catalogus," *) hvarom dock LINNÆUS fäller det omdöme i inledningen till *Flora Lapponica* (hvars företal är dateradt Horto Cliff. Julafon 1736): "Nullus Suecorum accuratius species inuestigauit et determinauit. Rarius heic allegatur, cum nomina authorum semper adhibeantur, nec propria

p. 170 rad. 14	uppifrån	står	1733	läs	1731
171	„ 10	nedifrån	„ 1831	„	1731
172	„ 6	„	„ acta	„	actu
„	„ 5	„	„ Terminos nobis	„	Terminos a nobis
173	„ 12	„	„ Lapponium	„	Lapponiam
„	„ 9	„	„ Diæta naturalis ex principiis, hvar-		
			till fogas Zoologicis och parentheses		
			innehåll öfverstrykes.		

Mindre korrekturfel äro påtaglige och lätta att ändra.

*) K. Vet. Soc:s prot. för d. 18 April 1729 § 3 är af följ. innehåll: "Upwiste Hr. Dr: CELSIUS sitt botaniska wärk, som är en Catalogus på the örter han sjelf sedt här i Upland, och lofvade Hr Doctoren på Societetens begäran at wilja låta thet efter handen inkomma i Actis Literariis."

habeat; cumque ad me, absoluta iam Flora, sero nimis Amstelædamum perueniret, nec tempus iterum rescribendi librum superesset." Häraf skulle väl ock följa, att LINNÆUS ej heller förr, än i Amsterdam (1735—1736) fick se *Florula Lapponica* tryckt. Troligt är väl, att detta arbete nedskrefs under vintern år 1732, då väl LINNÆUS först derefter kunde börja med sitt vidlyftigare verk, *Flora Lapponica*, om hvilket ett i *Hamb. Berichte* 1733 N:o 64 s. 523 infördt bref af d. 24 Jun. 1733 meddelar: "Seit seiner Wiederkunft ist er (LINNÆUS) mit Ausfertigung einer *Floræ Lapponicæ*, darinn von allen noch nicht bekannten und seltenen Blumen in Lappland Nachricht gegeben werden wird, beschäftigt gewesen, und bestehet solches, nachdem er es bereits geendiget, aus 36 Bogen und 80 Figuren." Säkert är, att den sednare delen af *Florula Lapponica* trycktes, uti Act. Lit. et Scient. Svec. 1735 p. 12—23, först efter LINNÆI hemkomst år 1738, hvarföre ock denna del har samma indelningar, som *Flora Lapp.*

Den 20 Febr. år 1735 anträdde LINNÆUS sin färd till Holland och d. 29 näst förut gående månad hade han dedicerat till Lanshöfd. N. REUTERHOLM sin *Flora Dalekarlica*.

Att ingå uti en detaljerad granskning af systemets utveckling, sådant det framträder i dessa arbeten, måste till ett annat tillfälle uppskjutas; nu kunna endast grundragen framhållas.

Hvad först klassindelningen angår, har *Hortus Uplandicus*, genom hänförande af genus *Oxalis* till en särskild klass "POLYDYNAMIA," 24 eller lika många klasser som *Florula* och *Flora Lapponica*, der i POLYADELPHIA först steget är fullt uttaget från *Systema Naturæ*. ed. I. (1735), hvarest endast *Lasianthus*, men ej *Hypericum*, hitföres. — *Nuptiæ Plantarum*" och "*Flora Dalcarlica*" utelemna klassen POLYDYNAMIA, men ännu har POLYADELPHIA ej vunnit erkännande, hvarföre antalet ock är 23.

Äfven benämningarne vexla. EICOSANDRIA och MECHÉA

tillhöra *Hortus Uplandicus* ensamt, men redan der skrives DIDYNAMIA och TETRADYNAMIA, såsom i alla andra utom *Florula Lapp.*, hvarest de återgifvas med DIDYMA och TETRADYMA. — Utmärkande för "*Hortus Upl.*" och "*Nuptiæ Plant.*" äro ock MONODELPHIA, DIDELPHIA; i *Florula Lapp.* kallas dessa MONADELPHA och DI-ADELPHA samt först i *Flora Dalekarl.* MONADELPHIA etc. "POLYGAMIA" är antagen benämning redan i *Nuptiæ Plant.*

Ännu större vexling råder med afseende på ordningarne, hvilka i *Hortus Upl.* som i *Florula Lapp.* betecknas med §. De 13 första klassernas ordningar bestämmas redan i *Hort. Upl.* efter pistillernas antal och hafva de vanliga namnen, hvarutinnan endast *Florula Lapp.* gör undantag med MONOGYNEA, DIGYNEA etc., likväl anträffas äfven der under ICOSANDRIA § TRIGYNIA. 14:de klassen delas uti *Hort. Upl.* i § TETRANDRIA A och B, uti *Florula Lapp.*, *Nuptiæ Plant.* och *Flora Dalekarl.* åter i GYMNOSPERMA och ANGIOSPERMA; först *Systema Nat.* har de ännu brukliga namnen. — Ordningarne inom "TETRADYNAMIA" äro: i *Hort. Upl.* § HEXANDRIA A och B samt § OCTANDRIA (hit föres "*Thymelæa*"), i *Florula Lapp.* § CAPSULATA, men redan i *Nuptiæ Plant.* SILICULOSE och SILIQUOSE, hvilket dock i *Flora Dalek.* ändras till SILICULOSA etc. — Inom "MONADELPHIA" har "*Hort. Upl.*" endast ordningen B., i *Nuptiæ Plant.* likasom i *Flora Dalek.* bestämmas de efter ståndarnes antal. ("*Florula Lapp.*" upptager ingen växt af denna klass). — Äfven för "DIADELPHIA" är "*Hort. Upl.*" i detta afseende afvikande genom §§ ÆQUALIS och INÆQUALIS; i de öfriga förfares på nu brukligt sätt. — För "SYNGENESIA" få vi i *Hort. Upl.* §§ CONJUGIUM PURUM A och B, CONJUGIUM IMPURUM PER SCORTA SUPERFLUA, CONJUGIUM IRREGULARE FRUSTRANEUM samt CONJUGIUM IMPURUM NECESSARIUM; redan i *Nuptiæ Plant.* begagnas MONOGAMIA och POLYGAMIA med den sednares vanliga underafdelningar. — GYNANDRIA, MONOECIA och DIOECIA indelas redan i *Hort. Upl.* efter ståndarnes antal, hvarvid

dock är att märka, det inom MONOECIA anträffas § ADELPHIA. — MECHÉA i *Hort. Upl.* har §§ MONOECIA α ADULTERI, MON. β SCORTA och DIOECIA α ADULTERI; "*Nuptiæ Plant*", "*Florula Lapp.*" och *Syst. Nat.* fördela de till POLYDYNAMIA förda växterna uti MONOECIA, DIOECIA och TRIOECIA, hvilken sistnämnda ordning i *Flora Dalek.* kallas POLYOECIA, hvarförutom ordningen MONOECIA der saknas.

Om tiden och utrymmet tillåte oss att än ytterligare genomföra denna jämförelse äfven till släktena, skulle vi med föreliggande material kunna uppvisa, att den så enkla och derföre verldseröfrande skapelsen af LINNÉS *Sexualsystem* ej först af den mognade mannens rika erfarenhet utmejslades, utan redan i ynglingens första utkast antog så bestämda former, att man redan då med fullt skäl kunde hafva förutsagt: "*ex ungue leonem*".

Det sagda må derföre åtminstone tills vidare vara nog. Endast ännu några få ord. Mätte bladen i den oförgätliga kransen omkring den förevigades tinning aldrig förblekna, utan i allt högre glans återkasta sina strålar kring Sveas ämne, då skola ännu ofödda släkten täfla att göra sig värdige hederstiteln: "*LINNÉS landsmän*".!

Anmälan.

Å *Botaniska Notiser*, som komma att utgifvas af undertecknad äfven under nästa år, emottages prenumeration å hel årgång, utgörande 6 nr i omkring 12 ark, å alla postanstalter i Sverge med 3 kronor 50 öre, postbefordringsafgiften inberäknad, samt hos tidskriftens distributör, herr **C. W. K. Gleerups förlags-bokhandel i Lund**, och i alla boklädor till samma pris.

Obs! Hrr prenumeranter göras uppmärksamma på att tidskriften fortast erhålles genom prenumeration å någon postanstalt eller hos utgifvaren. De exemplar, som sändas genom posten, erhålla omslag.

Lund den 15 dec. 1877.

C. F. O. Nordstedt.

Innehåll: CARL v. LINNÉ. — E. ÄHRLING: Några af de i Sverige befintliga Linnéanska handskrifterne, kritiskt skärskådade. II. — Anmälan.